

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za ostanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiše hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi jutrnjega praznika izide prihodnji list v petek 3. februvarja 1888.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Upravnistvo „Slov. Naročba“.

Po deželnih zborih.

I. Kranjski deželni zbor.

Ne spominjamo se, da bi kranjski deželni zbor bil kdaj toliko časa zboroval, kakor letos, pa tudi tega se ne spominjamo, in to mu bodi v čast povedano, da bi kdaj bil toliko važnih za deželo koristnih predlogov rešil, kolikor v pretekli sesiji. Že prvi dan, ko so poslanci ustopili v dvorano redutnega poslopja, našli so na svojih prostorih celo vrsto, blizu 40 poročil in predlogov deželnega odbora, da so takoj prvi dan odseki bili preobloženi z delom. A s tem še ni bil konec predlogom, deželni odbor jih je sibal ves čas malone do poslednje

seje na mizo, da se razni odseki neso mogli ne ure oddahniti. Želeti bi pač bilo, da bi deželni odbor z vsemi svojimi predlogi že početkom sesije bil gotov, a to ni vselej mogoče, ker čestokrat obravnave, ki so podloga nasvetom, neso še dognane in tudi zaradi tega ne, ker deželni odbor ne razpolaga s toliko konceptnimi močmi, kakor na primer državni uradi.

Ako pregledamo deželnozborske ukrepe in potrjene zakone, vidimo, da so večinoma narodno-gospodarskega pomena in na to naperjeni, da se zboljšajo gospodarske razmere dežele in njenih prebivalcev. Konvertovanje deželnega zemljišno-odveznega dolga, katero nam je pred vsem omeniti, bode, ako se izvrši, ne samo olajšalo davčno breme naši generaciji, ker se bode dokladi na direktni davek znižala za 6 %, temveč tudi 800.000 gld. državnih doneskov izročilo deželi, da ž njim lahko pospešuje deželno-kulturna dela ter razpolaga s potrebnimi podpornimi sredstvi za zgradbo železnic. Zato je deželni zbor po pravici izrekel hvalo poslancu dr. Moschétu, kateri je inicijativo poprijel v tem za našo deželo res perečem vprašanji ter je srečno rešil, ne meneč se za zlobne napade od nasprotne strani in vzlic očitnim in zahrbtnim oviram baš od onega moža, ki bi ga moral najbolj podpirati. Končno so tudi nasprotniki bili prepričani ob istinitosti dr. Moschetovih trditvev in njegovi nasveti so bili potrjeni soglasno.

Velicega gospodarskega pomena je tudi cestni zakon. Sedanji način vzdrževanja večjih prometnih cest ne ugaja ni potrebam, ni uzorom naše dobe. Zato so ceste na mnogih krajih bile v tako slabem stanu, da ob deževnem vremenu ni bilo moči po njih voziti. Duševno dete, kakor ga je zval poslanec Kersnik, deželnega odbornika Detele res ni brez vseh napak, pa glavna načela so dobra in izpeljava bode koristila zlasti tam, kjer zdaj cestni odbori se neso lotili dela ali neso imeli dovolj avtoritete proti upornim strankam. Določba, da bode odslej deželni odbor imenoval načelnika cestnemu odboru namesto da ga odborniki volijo, nam ne ugaja, ker žali načelo samouprave in nalaga deželnemu odboru

preveliko odgovornost. Pa zagovarjati se da tudi tako določilo, ako se na rešeto daje delovanje tega ali onega načelnika cestnih odborov. Po tem zakonu torej dobimo deželne ceste, ki so jednako razvrščene po vsej deželi. Četrti del sedanjih okrajnih cest je uvrščenih mejdeželne, toda okrajji bodo tudi za te ceste polovico stroškov nosili, ker prevzame dežela le drugo polovico. Zakon, ako udobi Najvišjo sankcijo, stopi v veljavo stoprv s 1. julijem prihodnjega leta.

Eminentne važnosti za deželo je tudi zdravstveni zakon in njegovi dobri nasledki se bodo pokazali v malo letih. Zdravje je jedini kapital delujoče mase in prva podloga narodnemu blagostanju. Z uravnavo zdravstvene službe v občinah stopi Kranjsko v vrsto onih kulturnih dežel, katere se ne prestrašijo nobenih žrtev, samo da ohranijo ljudstvo zdravo in da obolelim preskrbé potrebno zdravstveno pomoč.

Oba zakona, cestni in zdravstveni, naslanjata se na občine in ne bi trebalo ni prvega, ni drugega, ko bi se bil rešil občinski red, kakeršnega je predložil deželni odbor. Pa nasvetovana reforma sega tako globoko v sedanje razmere in vprašane o tej stvari občine so se o načrtu, bodisi iz konservatizma, bodi si samo iz strahu pred troški tako nepovoljno izrekle, da poslanci neso mogli meritorično rešiti tega imenitnega vprašanja, temveč odložili ga do prihodnje sesije.

Našemu kmetijstvu v korist bode zakon o povračilu škod, prizadetih vsled lova in divjačine, in tudi izredna podpora, katero je dovolil deželni zbor kmetijski družbi, bode pripomagal k pospeševanju kmetijstva, ker bode kmetijski družbi omogočila na več krajih napravljati regionalne razstave in z darili vzbujati kmete za rejo boljših živinskih plemen. Deželna vinarska in sadjarska šola na Grmu bode po novem programu tudi poljedelska in ne le Dolenjem, temuč kmetovalcem vse dežele učni zavod, kateri mladeniče kmetijskega stanu strokovno tako izobrazí, da postanejo sposobni, vsako kmetisko poselstvo umno obdelovati. Deželni zbor, ki je že dve leti daroval precejšnje svote za popravljanje poslopij

LISTEK.

Pesni v prozi.

V nas Slovencih je treba vselej, kadar človek udari kakó novo struno, — dasi je drugod sicer že znana, — ali kadar pride z novo obliko, besedo, z novim klobukom ali v originalnih črevljih, če so jih tudi drugi že obnosili, — vselej je treba opravičevati se; toda ne pozneje po grehu, prej se mora to storiti. Ko se je gospodu Resnickemu jedenkrat zmédla pisava „ginen“ in „ginjen“, in so ga za to tri, štiri mesece lasali in reševali, pomagal mu ni noben izgovor več; ako bi bil pa mož prej, predno je napisal oni osodepolni particip, povedal, zakaj ga bo tako napisal, potem bi stvar ne bila postala tako huda. Mi Slovenci smo silo kritični ljudje, — zakaj, to bom drugikrat povedal, — in v nas mora biti vsak previden, ako stopi v javnost. In zato postavljam tudi jaz ta uvod na čelo skromnim pesnim, ki sledé tu doli. Kaj meni mar, da je Turgenjev že pel take — pardon — v taki obliki morda — da je tudi nadobudni Hrvat Mažuranić poskusil za njim po isti poti? V nas tega še nihče ni storil, in če komu ne bo godilo, naj pa reče, da ni prav tako. Sicer naj pa ne misli nihče, ki bo našel kako potezo, katera ga spomina lastnega lica, da sem jaz

mislil nanj; ako pa ne bo odnesel poetičnih čutov, prečitavši nastopne vrstice, naj si pa sam pripiše!

I.

Videl sem jedenkrat dečka, triletnega, čvrstega, a svojeglavnega. Oče mu je veleval, naj sede za mizo. Fant ni hotel, ter se je vrgel na tla.

„Vstani!“ dejal je oče.

„Ne, ne bom!“ kričal je deček.

„Pa lezi!“

„Ne, ne bom!“ In že se je sklonil kviško!

„Pa stoj!“

„Ne, ne bom! Sédel je po turško na tla!“

„Torej boš pa sedél!“

„Ne, ne bom!“ In ležal je zopet na trebuhu.

„I kaj pa boš?“ vprašal je oče.

„Brcal bom! kričal je mali, ker ni znal drugega duška svoji trmoglavosti, tel jel je krepko bítí z nogama ob tla.“

Oče se je zmijal, jaz pa sem se — zjokal!

A ne zaradi otročje svojeglavnosti, ne zaradi očetove mehkobe; oh, — zaradi sebe sem se zjokal, bitko zjokal, — da nemam one dečkove trme, one dečkove moči, da bi brcal okolu sebe, neubogljivo, brezobzirno brcal! —

II.

Nedavno sem bil v mestu in šetal brez posla po ulicah. Srečal me je nenavaden, dolgi skrinji po-

doben voz, katerega sta vlekla dva utrujena konja. Voz je bil zeleno pobarvan.

„Kaj vozijo tu?“ vprašal sem mimogredočega.

„Ah, mestne smeti, mestne smeti!“

Kmalu potem srečam drug voz, ki je bil pravemu skoro podoben. Zelen je bil tudi, a stražnik je šel za njim.

„Kaj pa je?“ vprašal sem.

„Mrtvece vozijo vun, ki so za osepnicami umrli!“

Odšel sem nem in tih, a za oglom srečam tretji voz; zelen je bil, stražnik je šel za njim, konje pa je vodil krepak, čil hlapec.

„Kaj pa je to zopet?“ povprašam nehoté.

„Ah, konjač stekle pse loví in jih zapira v ta zaboj!“ smeje se je ogovorjeni.

„Smrt vender vse razlike končuje!“ vzdihnem.

„A lepo je in pomenljivo, da vse te poravnane razlike in ves pogin tako tolažilno krije barva upanja, barva — zelena!“

III.

Imel sem drazega, zvestega prijatelja, in jaz sem mu bil drag in zvest; a najini poti sta se ločili. On je prišel v deželni zbor, jaz — ne. On je postal mehah, omahljiv, — vladen, jaz pa od dne do dne bolj trd, neisprosen, — radikalen.

na Grmu in lani dokupil vinograd v najboljši legi na Trški gori, dovolil je še znesek 2000 gld. za adaptacije in 3000 gld. za nakup gozda ter tako postavil šolsko posestvo na lastne in trdne noge. Število učencev na tej šoli, ki se je malone podvojilo v poslednjem letu, jasno kaže, da kmetstvo ljudstvo spoznava korist strokovnega pouka v kmetijstvu za svoje sinove. To število in sploh uspehi šole pa tudi v obraz bijejo klevetniku, kateri je hudobno napadal in črnil šolo in njeno vodstvo, le da je odduška dal svoji divji strasti proti vsem slovenskim zavodom.

Deželno-kulturna dela se bodo letos nadaljevala. Zagradba in poprava Trebiškega potoka pri Radečah na Gorenjskem se bode dokončala. Za uravnavo Mirne v Mokronoškem okraju je deželni zbor že sklenil zakon, za Loško, Cerkljsko in Planiško dolino na Notranjskem so pa preiskave končane in izdeluje se že glavni načrt. Najnujnejša dela se bode lahko že letos zvršila, čeprav bo stoprv v prihodnjem zasedanju mogoče sklepati o dotičnem zakonu.

Za obrtni pouk bilo je dosihmal slabo skrbjeno na Kranjskem. V vseh deželah je vlada ustanovila strokovne in obrtne šole, le Kranjsko ni bilo tako srečno, da bi dobilo le jedno tako šolo, kajti pletkarska šola v Idriji se pač ne more prištevati obrtnim, na katerih deluje po več učiteljev in strokovnjakov.

Ves obrtni pouk je bil omejen na takozvani obrtni nadaljevalni pouk, ki je priklopljen k ljudskim šolam. Po dolgih razpravah je dognano, da dobimo v Ljubljano strokovno obrtno šolo in obljubljena nam je celo že do Velike noči. Da bo le mesto do tačas pripravilo potrebnih prostorov in da se ne bode godilo, kakor z ljudsko šolo, katero Ljubljana že zida štiri ali pet let, a dozda še temeljnega kamena ni položila. Deželni zbor storil je svojo dolžnost, dovolivši 8000 gld. za obrtni pouk ter je s tem dokazal, da mu je hmarj za povzdigo obrtnije v deželi. Stavbenemu obrtu pa bode še posebej pomagano po raznih stavbenih delih, za katere je deželni zbor dovolil za letos znesek 158.000 gld., namreč za zgradbo deželno-branske vojašnice 8000 gl. za dozidanje dveh oddelkov v blaznici na Studenci 38.000 gld. in za zgradbo delavničnih prostorov v prisilni delavnici 40.000 gld.

Še jednega deželnozborskega sklepa, ki je velike važnosti za naše glavno mesto, nam je omeniti. Deželna bolnica ob Dunajski cesti zabranjuje razširjatev mesta v kraji, ki je za zgradbe novih hiš najbolj pripraven. Ako se bolnica na tem kraji opusti, odprto je mnogo sveta 15 do 16 oral za nove ceste in ulice. Deželni odbor je pripravljen ustreči želji Ljubljanskega mesta ter premestiti bolnico v drugi kraj, ter prevzeti znatni del stroškov na deželo, ako bodo tudi drugi prizadeti faktorji dali primerne doneske. Ako se to zgodi, potem sme Ljubljana z vso pravico zahtevati, da se tudi vojaška bolnica odpravi iz sredine mesta.

Velicah političnih debat, kakor so ob času pred direktnimi volitvami in za Auerspergove vlade razburjale deželni zbor, letos ni bilo slišati, pa kjer

je bilo treba braniti in poudarjati narodno stališče, storil je to deželni zbor odločno, dokaz temu zavračanje koroškega deželnega predsednika, interpelacija o Kočevskih izgrelih in demonstracija za Kranjsko gimnazijo. Svoje in vse dežele lojalne čute pa je zbor izražal o vsaki priliki in še posebej s sklepi o praznovanju štiridesetletnega vladanja cesarja Frana Josipa. Ustanovil je v večni spomin znesek 20.000 gld., katerega obresti bodo uživale občine, ki so najbolj oblozene po oskrbovanji onemoglih revnih.

Plodonosno delovanje kranjskega deželnega zbora nas mora tembolj veseliti, ker nasprotniki v jednomer kriče o nesposobnosti narodne večine, kakor da bi Bog pamet ustvaril bil le Nemcem, in ker baš zbori, v katerih vladajo nasprotniki, se ne morejo ponašati z nobenimi uspehi. Štajerski deželni zbor je celo odklonil zdravstveni zakon, ki bi za Štajersko bil ravno tako potreben, kakor za Kranjsko.

Iz državnega zbora.

Na Dunaji, 30. januarja.

—j—. Na dnevnem redu današnje seje stoji kot prvi predmet brambovskega odseka poročilo o zakonu, zadevajočem izredne strelne vaje vojaške rezerve in deželnih brambovcev. Čas tem vajam odmerjen je na sedem dni, ob enem pa zakon izrecno vелеva, da te vaje ne gre uštevati v navadne orožne vaje. Potreba teh vaj utemeljuje se z novimi repetirkami, s kojimi se morajo vojaki seznaniti.

Ta razlog naglašal je tudi odsekov poročevalec Popowski, priporočaje zakon zbornici v sprejem. K besedi bila sta oglašena Wenzliczki in Sturm. Prvi povprašal je vlado, mami se strinja tudi ona z mnenjem poročevalčevim, da se predloženi zakon razveljavi takoj, kakor hitro bode vsa vojska izurjena v rabi nove puške? Veliko obširnejši bil je Sturm. Mimogrede tangiral je vprašanje stroškov, vendar je priznaval, da so jednake strelne vaje neobhodno potrebne naši vojski, da bi največja potrata bila, baš pri tej priliki štediti z dotičnimi krediti. Potem spusti diatribo proti obo-roženemu miru; čisto pa je pozabil, omenjati, da temu razposajenemu paglavcu duševni oče poseđa v nemškem vnanjem ministerstvu. Konec svojega govora posvetil je Sturm Liechtensteinovemu šolskemu predlogu. „Reim' dich oder ich fress' dich!“, po tem starem receptu začel je razkladati notranjo zvezo novodobne šole z napredkom avstrijske armade, in — mostiček je bil gotov, s kate-rega je grmel proti verski šoli! I mi nikakor nismo navdušeni za Liechtensteinov predlog, vendar bi pa sodili, da opozicija proti njemu vsaj tū ni bila izražena na pravem mestu. — Minister Welsersheimb odgovarjal je Sturm s par splošnimi besedami na vprašanje Wenzliczkovo pak je zagotavljal, da bode vaja trajala le jeden teden ter da se zakon razveljavi, če bo izvežbanje dovršeno pri vsaj vojski. Po kratki konečni besedi poročevalčevi vsprejme se zakon jednoglasno v drugem in tretjem branji.

O zakonu, s kojim se dobrodelne ustanove o priliki cesarjeve 40letnice oprosté pristojbine, poročal je Gnia w o s z. Tudi ta zakon vsprejel se je jednoglasno po kratki debati, v kateri sta Wrabetz in Kronawetter izražala željo, naj se država sploh jednakim ustanovam nasproti odpove vsaki pristojbini.

In sedaj se je nadaljevala generalna debata o sladornem davku. Zbornična fizijonomija kazala je jasno, da se poslanci jako zanimajo za važni ta predmet. Prvi o tej stvari govoril je danes minister Dunajevski z vso fino zgovornostjo, s kojo se odlikuje ta govornik. Polemizoval je proti Plenerju, dokazujoč, da ideje fabrikatnega davka ni rodila naša opozicija. Finančna veda jo že dolgo zastopa, in tudi v praktičnem zakonodajstvu nemškem, francoskem in celo avstrijskem (iz leta 1849) nahajajo se njeni sledovi. Navaja dalje, da je Plenerjeva trditev, vsled katere bode avstrijski konsument moral plačati ves znesek eksportne premije, sicer istinita, toda da je vendar le odtegniti tovarninske troške, katere pri metričnem vagonu za relacijo London znašajo 1 gld. 50 kr. Nasvetovana padajoča lestvica bila bi umestna le tedaj, če jo ob istem času sklenejo tudi druge države. Da tega ni, uničena je naša sladorna obrt. In konečno je finančni minister s prav toplimi besedami naglašal velikanski pomen te obrtne stroke zlasti za poljedelstvo, pa tudi za drugo gospodarstvo in za državne finance sploh.

Za ministrom bil je na vrsti Oton Polak, jeden najkonfuznejših nemškoprskih politikov. Sami pristaši njegovi se tresejo, če se odpro zatvornine njegove gostobesednosti. Oglašen je bil proti predlogi, dejansko pa jo je zagovarjal ter nekoliko prav gorkih povedal Plenerju in njegovemu doktrinarnemu liberalizmu. Koncem svojega govora izjavil se je, da bode i on s svojimi somišljeniki glasoval za predlogo, zaradi tega, ker je nujna potreba, da se jedenkrt uredi sladorni davek ter stvar ne zavleče več, toda odgovornost odvalil je od svojih ram, naloživši jo vladi in večini. Breme pač ne bode pre-hudo!

Zadnji govornik v denašnji debati bil je Baernreither, levičar, kateri se je dokaj simpatije pridobil tudi na desni strani. Največ se bavi sicer z obrtnimi in socijalno-političnimi vprašanji, danes smo ga prvič čuli v davčni debati, in priznavati moramo, da je utis njegovega nastopa vsekoli bil dovoljen. Branil je vladno predlogo zlasti s poljedelskega stališča. Kar je povedal o agrarni krizi, koja bode po njegovem mnenji še mnogo, mnogo let davila naše posestnike, to priporočamo v poučno berilo našemu Svetokrižkemu baronu, kateri je v kranjskem deželnem zboru s tolikim prepričanjem upanje izražal, da kmalu poskočijo cene našim poljskim pridelkom. Takih sangviničnih nad Baernreither nima. S številkami dokaže, kolika izguba je tekom zadnjih let zadela avstrijsko poljedelstvo, in kazoč na propad žitnih in govejih cen vpraša Plenerja, mami li kaže v takem položaji hira-joči kmetiji zasuti jedini vir primernih dohodkov, izvirajočih iz kulturne sladorne pese. Z nekolikimi statističnimi podatki razjasnil je tudi razmerje dninarskih mezd na Českem, kazoč na velikanski razloček med onimi pokrajinami, kjer peso sade in onimi, kjer se dosihmal še drže starega gospodarstva. In če Plener argumentuje z obremenjem občinstva po eksportnih premijah, poudarja Baernreither, da se z druge strani vendar s temi obrtnimi podpora-mi ne okoristijo zgolj bogataši tovarnarji, temveč da so dobička deležni tudi siromašni poljedelski dninarji.

Generalna debata se bode jutri nadaljevala ter bržkone tudi končala. Za jutrajšnjo sejo pričakuje se Ba c q u e h e m o v odgovor na interpelacije o severni železnici in oni umazani refakciji, katera je tako usodnega pomena za kranjske in štajerske premogokope. Minister je v zadregi, če odgovor ne bode zadovoljiv, zahtevala se bode razprava o njem, in težko se bode večina izognila takemu razgovoru!

Bodi še omenjeno, da se je pričetkom današnje seje prečitala interpelacija Pickerta in Heilsberga zaradi konfiskacije nekega Dumreicherjevega predavanja o „nemškem srednjem stanu“. Dumreicher Vam je poslawec, kateri dosihmal v držav-nem zboru niti besedice zinil ni. Tem gladkejšé mu teče jeziček v raznih Dunajskih konventiklih, in tako je tudi ves svoj žolč pri taki priliki bil izlil nad Slovani, naseljenimi na Dunaji ter nad

Dalje v prilogi.

Prijateljstvo je ležalo za nama, kakor zvenela roža v cestnem prahu.

Bile so nove volitve.

Sedaj sem bil voljen jaz, on — ne. In vendar zveneli rozi to še ni bila oživljajoča rosa. Sedaj je postal on trd, neisprosen, — radikalen, a jaz od dne do dne bolj mehak, omahljiv — vladen.

Pa vendar naju bo osoda jedenkrat zjednila. Jedenkrat ne bo voljen ni on, ni jaz, ali pa — oba. In tedaj bo najino prijateljstvo nov, žaren cvet pognalo.

IV.

„Napni le žile vse, osoda!
Skrij veselje v oblake strelonosne!
Raduj se, ko trepeče borni zemljan!
Zakaj ga ne končaš? Zakaj vališ
Na sreče polne ure vsega tedna —
Koncem ta grozni čut,
Da se v bolesti, — v silah neznosnih
Zvija nam — krči srce,
Ter razdeva besede zorni kras,
In kras — duhá?

Pohodi, zdrobi nas na krat,
Kakor razruši plamteča strela
Stoletnih hrastov krepko rast,
A ne daj nam, — osoda omahljiva, —

V strupu vsake tedenske — zaplembe
Okusit

Stokratne smrti!“ —

Tako je minulo soboto zvečer v remi-niscenci na Heine-ja izdihnil — naš urednik.

V.

V neki gorski fari sta službovala mlad učitelj in star cerkvenik. Zadnji je opravljal tudi orglanje v cerkvi ter poučeval mlada dekleta v petji. O Cecilianstvu ni imel pojma.

Učiteljeva služba je bila slaba; hrepenel je po boljše, ali saj po zboljšanju plače; cerkvenikov posel pa je še mnogo menj nesel; orglanje mu je dajalo vsakdanji kruh. A to orglanje bi bil učitelj rad prevzel, ter je večkrat prosil zanje pri župniku in pri županu. Toda cerkvenik je trdno stal.

In tako si nista bila nikakor prijazna. Ni dolgo tega, kar sta se srečala nehote zvunaj na solnčnem bregu, preko katerega je tekla ozka steza. Nad njima se je spenjalo jasno nebo, pod njima pa se je širila prijazna, daljna ravan s svojimi belimi vasicami in temnimi gozdi.

„Ah, Bog nam daj kmalu konfesijonalno šolo!“ vskliknil je mladi učitelj, „potem bom sigurno jaz orglal.“

„Ah, bog je ne daj!“ vzdihnil je stari mežnar, „potem sem jaz ob kruh!“ Recidivus.

dobrohotnimi Dunajčani, ki do današnjega dne še niso križarske vojske pričeli proti tujim „usiljencem“. Jeden najslaboglasnejših Dunajskih listov „Deutsche Gewerbezeitung“ ponatisnila je bombastično deklaracijo Dumreicherjevo, in državno pravdnitvo bilo je „predrzo“ dovolj, da je zaplenilo list vsled tega članka. Levičarjem to ni bilo po volji, in vsled tega rezka interpelacija na ministra Pražaka. Španja mu baje ne bode kratila!

Sladorna obrt in sladorni davek.

(Konec.)

Govoreč o novem sladornem davku, usiljuje se nam nehoté vprašanje, koga zadenejo eksportne premije, katere dovoljuje ta zakon, v zadnji vrsti in — ali je sploh dandanes še mogoče, zagovarjati tak anachronizem, zastopati in sicer jednostranski pri posamezni obrtni stroki tako načelo? Kajti sladorna premija ostanek je z davna že odpravljene gospodarske sisteme, spominja nas na minole čase nekdanjega merkantilizma, ko je francoski državnik Colbert s širnim pogledom uvažajoč pomenljivost razvite obrti potom premij iz tal bil izvalil francosko industrijo. Primerno sredstvo za ono dobo, toda — uprav prazgodovinska reminiscenca za sedanji gospodarski organizem, kateri nikakor ne potrebuje več enakih stimulacij! Tako veleba abstraktna finančna veda, in proti njeni logiki ni moč ugovarjati.

In iz katerega žepa plačevale se bodo premije sladornim fabrikantom? Domači konsument jih bode zlagal, o tem ni dvojiti. Cena avstrijskega sladkorja, zaužitega v naši državi zavisna je od več faktorjev. Najprej od one cene, katera to blago notira na največjem sladornem tržišču vsega sveta, namreč v Londonu. Pribiti mu je potem ves državni davek, kateri znaša brez razločka na čistost sladornega izdelka 11 gld. od kvintala, pristeti dalje eksportno premijo, koju vlada in odsek nasvetujeta z 2 gld. 30 kr. za rafinat, in od skupne te svote odtegniti je k večjemu tovarne troške za transport do Londona. Onih pet milijonov, katere je država namenila kot darilo sladornim producentom, finančni minister vzeti jih mora davkoplačevalcem iz žepa, in baš zaradi tega zvišal se bode davek od 10 gld. na 11 gld. Toda ni dovolj! Navzlic temu podražiti se morajo naše domače cene, kakor smo že naglašali, še enkrat za ves nastavek sladorne premije, kajti ker je tovarnarju na prosto voljo dano, izvažati svoje blago na Angleško ali stržiti ga doma, sigurno, nihče izmed njih ne bode tako nepraktičen, da bi doma, lepim očem domačih prekupcev na ljubo, svoje blago ceneje oddajal, nego zanj skupi na inozemskem. Recimo, da znaša podražanje sladkorja vsled zvišane davka in eksportne premije le 2 gld. od metričnega stota in vzemimo sladorni konsum na Kranjskem z letnimi 19.000 q, kar gotovo ni pretirano,* potem pomenja novi sladorni davek za vojvodino kranjsko večje obremenje letnih $19.000 \times 2 = 38.000$ gld. In čemu to novo breme? Tu se že repenčijo modrijani „N. Fr. Presse“, in semtertja bode tudi pri nas kak filisterček pobožno ponavljal to pesmico: „Le radi tega, da na Angleškem, kjer ne narejajo sladkorja iz sladorne pese, lahko za slepo ceno kupijo naše blago, ter dvesto dvajset fabrikantom na ljubo, kateri se masté s krvavimi žulji davkoplačevalcev naših!“

Toda stoj, prijatelj, ne veruj preveč prekanjeni zidinki v Dunajskih Fichtejevih ulicah! Tudi v avstrijskem parlamentu, kateri bode te dni sklenil zakon o sladkornem davku z ogromno večino ter z vsemi določbami o premijah, nihče ne bode trdil, da so taka umetna dražilna sredstva opravičena sama po sebi. Ali tu gre za eksistenčno vprašanje, sladkorne obrti. Ta obrt razširjena je po deželah nekdanje krone češke, zlasti v njej sloni imenitost in visoka kultura Češke in Moravske, Jul. Wolf je izračunal, da v avstrijskih sladornih tovarnah tiči 150 milijonov goldinarjev kapitala, tem bolj velikanska svota, ker se prav za prav deli le na tri kronovine. Ta obrtna stroka pa je prevažna ne le zaradi onih vrednostij, katere neposredno producira, temveč najbolj vsled svoje tesne zveze z vsem drugim gospodarstvom. Slovenca, prišedšega iz ravne svoje domovine na bogato Moravsko ali v srečne

češke pokrajine z intenzivno kulturo sladorne pese, kar zavist se ga bode lotila, primerjajočemu naše siromaštvo z gospodarstvenim položajem teh krajev. Toda od kod to bogastvo? Odgovarjal bodem s številskimi odsekovnega poročila! Tekom petletne dobe 1880—1884 izvozilo se je avstrijskega sladkorja za 330 milijonov gld., torej povprek za 66 milijonov na posamezno leto. Za peso pa potrosila je sladorna obrt vsako leto 50—60 milijonov gld., in s temi okoristil se je češki in moravski poljedelec, za premož izdalo se je kakih 12 milijonov gold., od teh in drugih tovarnin prejele so tudi železnice svoj delež kateri znaše več ko 3 milijone gld. na leto, tovarnam za izdelovanje strojev odpadla je jednaka svota letnega zaslužka vsled sladorne obrti, z jedno besedo sladorna obrt primerjati se da mogočnemu veletoku čegar blagodejni valovi oživljajo daleč okolu žejno ozemlje na njegovih obrežjih. In še drugo vprašanje! Avstrijsko-ogerska država pasivna je po svoji plačilni bilanci; kaj nastane v tem trenutju, ko so vsled pogina sladorne obrti do sedaj aktivna trgovinska bilanca tudi spremenjena v pasivno?!

Toda, da doseže svoj namen, v to svrhu sladorni obrtniki ne zadostuje domači konsum. Navezana je na izvažanje svojih izdelkov, zmagovito se mora boriti s tujo konkurenco na svetovnem tržišču. To pa absolutno ni mogoče, kakor hitro jej vzameš eksportno premijo. Sami na svojo roko ne moremo rešiti tega kočljivega vprašanja. Dokler druge države tekmujejo z nami v tem oziru, obdrže svoje bonifikacije, vezane so roke i nam. Povsod drugod, zlasti pa v francoski in nemški davčni sistemi, žrtvuje država velik del svojih potrošinskih dohodkov na korist sladornemu eksportu. Z zgolj teoretičnimi doktrinami tu nič ne dosežemo; ako nečemo najvažnejše obrtne stroke avstrijske žrtvovati teoretičnim pomislom, prisiljeni smo i mi, domačim sladornim fabrikantom prisiljeni z državnimi podporami. Te premije moremo odstraniti le z mejnarodnimi pogodbami, po katerih se sploh povsod uvaja fabrikatni davek na proizvod sladorne industrije ter načeloma zabranjuje sleherna premija, v kateri si bodi obliki, stoprav tedaj bode mogoče, držati se teorije in odpraviti bonifikacijo. S tega stališča votiral bode državni zbor sladorno predlogo, stoječ na tem stališču tudi razsodni davkoplačevalec ne bode se protivil, da se sicer na njegove troške podpira prevažna stroka avstrijske obrtnosti!

Mnogo smo pisali o sladornem davku, preveč morde za potrpežljivega čitatelja. Toda žalilo nas je, videti kako redko kedaj se v slovenskem časopisju razpravljajo te baže vprašanja navzlic vsej svoji važnosti. Izvajati posledice iz skromnega našega članka prepuščamo bralčevi razsodnosti, vodil nas je jedino ta namen, na davčnotehničnem polju, do sedaj premalo obdelanem v Slovencih, spregovoriti pohlevno besedico. Če smo dosegli svoj smoter, ni bil zastoj naš trud, tudi blagohotnemu čitateljskemu krogu „Slov. Naroda“ ne bode treba kesati se za čas, katerega mu je kratil in tratil pisec predstoječe razprave.

Vaje v rabi novega strelnega orožja.

Načrt zakona, katerega je predložil državnemu zboru brambeni minister, zastran izimnega sklicanja rezerv vojske in deželne brambe k sedemdnevnim vajam v rabi novega strelnega orožja, se glasi:

§. 1. Reservisti vojske in deželni brambovci onih vojnih oddelkov, ki so dobili novo strelno orožje, morejo se poklicati izjemoma k sedemdnevnej strelni vaji, da si pridobé prvo izvežbanost v rabi tega orožja.

Ta vaja se ne šteje za vojaško vajo v zmislu § 36 zakona dne 2. oktobra 1882. Drž. zak. št. 153 oziroma §. 7 zakona dne 29. maja 1883. Drž. zak. št. 83.

§. 2. Ta zakon stopi v veljavo z dnem, ko se bode objavil, in velja tudi za ona sklicevanja k strelnim vajam, ki so že bila letos.

V objasnjenju k temu načrtu zakona se pravi:

Ker mora vsak vojak biti vajen svojega orožja, ter vsak čas biti pripravljen vojevati se z njim, je neobhodno potrebno, da se vsa rezerva in neaktivno moštvo onih oddelkov vojske in deželne brambe, ki so dobili novo strelno orožje, pouči, kako je rabiti, takoj, ko se je dobilo. Nekaj rezervistov, oziroma neaktivnih brambovcev je pa že zakonito predpisano število vojaških vaj že opravilo, in bi se torej po sedaj veljavnih zakonitih določbah ne mogla poklicati k vaji v novem strelnem orožju, drugi bi pa

po redu rednih vaj prišli še le čez nekaj let ali o nepravem času na vrsto ter bi se potem ne smeli več poklicati k vojaškim vajam, kar bi gotovo škodovalo vojaški porabljenosti dotičnikov in vso redno sistemo vojaških vaj razrušilo. Potrebno je torej, da se odrede posebne vaje za rezerviste in brambovce za vežbanje v novem strelnem orožju, ki se ne bode prištevale po vojnem oziroma deželno-brambovskem zakonu določenim orožnim vajam. Za to neobhodno vežbanje bode zadostovala doba sedmih dni.

Sedaj se sklicujejo rezervisti navadno le k trinajst- do osemnajst dnevnim vajam, dočim so po zakonu zavezani k osemindvajset dnevnim vajam. Če se določijo posebne sedemdnevne vaje za vežbanje v novem orožju, se bode le toliko več zahtevalo od rezervistov, nego določuje zakon, da bodo morali jedenkrat več priti k vajam, a čas vaj pa še vendar ne bode dosegel sedaj dovoljenega maksima.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 1. februarja.

Nemški liberalci začeli so hudo agitacijo proti konfesionalni šoli, ki jo je Liechtenstein predlagal v državnem zboru. Pa tudi na Češkem se začena od strani Mladočehov agitacija proti Liechtensteinovem predlogu. Staročeški listi pa vedno prijazneje pišejo o tem predlogu in trdijo, ko bi se še malo bolj v avtonomističnem zmislu premenil, da bi prav lahko Čehi glasovali zanj. „Mor. Orl.“, organ slovanskih poslancev na Moravskem pišejo, da vlada ni prijazna Liechtensteinovemu predlogu. Kako o njem sodi večina državnega zbora, ne moremo vedeti. Saj se bodo še le začela pogajanja med Liechtensteinovim in drugimi klubi desnice, zlasti s češkim klubom. Zaupajmo v češki klub, da bode ukrenil, kar je najugodnejše za češki narod, ter ga torej ne smemo ovirati v njegovih sklepih. Treba pa tudi vse stvarno preudariti in držati se zmernosti, ohraniti mirno krv, ne pa mej seboj prepirati se o stvari, o kateri se morda pozneje preverimo, da se je ni treba tako bati. S prevelikim razburjenjem bi stvari le škodovali. — Na Dunaji se je osnoval poseben katoliško-konservativen odbor, kateri nabira podpise za petico na zbornico poslancev. Vse kaže, da bode na obeh straneh huda agitacija in da bode baš konfesionalna šola še dolgo časa predmet, s katerim se bode najbolj bavilo javno mnenje. Pa ne le to stran temveč tudi onostran Litve je ta predlog razburil duhove. „P. L.“ piše, da bode Ogerska ves upliv porabila, da bode zavržen Liechtensteinov predlog. „Vaterland“ ga pa zavrača, da se Ogrji nemajo nič mešati v cislitavsko notranjo politiko.

3. dne minulega meseca se je v Pragi praznovala slovesno štiridesetletnica plesu „Narodni beseda“. Ta slovesnost dala je prilika židovskim listom črtni češki narod. Plesna dvorana bila je pri tej priliki lepo okrašena s cveticami in podobami. Poročevalec „Politike“ omenja podob cesarja in cesarice, cesarjeviča in cesaričujce, slavni češki mož, nadalje kipov letnih časov, umetnostij, „Čehije“, „Slavije“, „Polonije“ in „Rusije“. To je dalo nemškemu listu povod, da so zagnali strašen krik, češ za kip „Avstrije“ ni bilo mesta, pač pa za „Rusijo“. Posebno se je „Deutsche Zeitung“ odlikovala v napadih na lojalnost češkega naroda. Ali veselje se je židovskim časnikarjem kmalu spridilo. „Slavnostni odbor“ je objavil v „Presse“, sklicujoč se na stotine gostov, da kipa „Rusije“ ni bilo, pač pa je bil kip „Avstrije“ na odličnem mestu. Slovanom sovražni listi so se zopet jedenkrat opekli s svojimi lažmi. Poročevalec „Politike“ se je bil namreč zmotil, ali se je pa bil v omenjeni list urinil tiskovni pogrešek.

Vnanje države.

Pri drugem običnem zboru društva sv. Save, v Kragujevci, pri katerem je bil tudi bivši srbski ministerski predsednik Garašanin, pokazala se je najlepša sloga mej naprednjaki in radikalci. V odbor ni voljen noben liberalci, temveč sami radikalci in naprednjaki, ki so bili pred volitvijo sklenili kompromis. Predsednikom je voljen radikalec profesor Nikolajević, njega namestnikom bivši minister v Garašaninovem ministerstvu, Bogičević. Mogoče je tudi, da se radikalci pri volitvah za skupščino zvežejo z naprednjaki proti liberalcem.

„Svjet“ dolgo ni hotel verjeti, da bi bil ubit Nabokov. Sedaj je pa dobil zanesljiva poročila, da so res ubili Bolgari njega in več Črnogorcev. Ta list pa pristavlja, da rusko veleposlaništvo v Carigradu ni nič vedelo, kaj se snuje in da se tudi „Blagotvoritelnoje Slavjanskoje Obščestvo“ že več časa ne bavi s politiko, torej so vesti, da bi bil Nabokova poskus, napraviti ustajo v Bolgariji, najet od ruske strani, izmišljene. Nam seveda se zdi čisto naravno, da sedaj Rusi tajé, da bi bili kaj udeleženi pri tem ponesrečenem poskusu. Kaka je resnica, je pa težko uganiti. — Bolgarska oblastva so pa izvedela sedaj, da se zbira nove ustaše čete pod vodstvom ruskih častnikov okrog Drinopolja, da uderó v Vzhodno Rumelijo.

*) L. 1880. uvažalo se je n. pr. v Ljubljano po južni železnici 13.476 q, dočim se je iz iste postaje odpotislalo 3.553 q, gotovo večina na posamezne postaje po deželi. (Gl. „Statist. Bericht der Handels- und Gewerbe-kammer in Laibach f. d. J. 1880“.)

Dopisnik francoskega lista „Figaro“ pogovarjal se je z **ruskim** veleposlanikom na Dunaji o političnem položaju. Knez Lobanov mu je zagotavljal, da car želi miru. Tudi njega veseli, da ima prilžnost izraziti svoje odkritosrčno prepričanje, da se bode ohranil mir. Car ne želi vojne, čete so se na Poljskem le pomnožile, da se vojna zabrani. Dosedaj sta Avstrija in Nemčija imeli mnogo več vojakov na meji, kakor Rusija. Poslednja pa tudi sedaj ni toliko vojakov poslala na mejo, kakor se je mislilo. Ko bi prišlo do vojne mej Nemčijo in Francijo, ne vé, na katero stran se bode nagnila Rusija. V Nemčiji mislijo, da bode pomagala Francozom. Nemčija tudi vojne ne želi, ali je pripravljena za njo. Zaradi Bolgarije ne bode prišlo do vojne. Rusija pozna svojo moč in zna čakati, da se Bolgari sami spametujejo. Bolgarski narod želi kneza, toda ne avstrijskega princa. Rusiji ni treba praviti, kaj želi, kajti je že dovolj znano. Oficijalno se še ni imenovalo, kdo naj bode naslednik Koburžanu, pa za to je še čas, prej se mora Koburžan obrabiti. On itak ni zmožen za vladno in se bode njegovo pustolovstvo žalostno končalo. Ko ne bi bilo princesinje Klementine, bi že bil obgospodaril. Dokumente so ponarejali v obližji bolgarskega kneza. Hoteli so preslepiti Rusijo, da jim je pomoč Nemčije zagotovljena.

Dopisi.

Iz Celja 28. januarja. [Izv. dop.] Kakor je čuti, bode glasoviti dr. Glantschnigg ostavil Celjsko mesto, kateremu je bil dolgo vrsto let tako odličen zastopnik srditosti tevtonske in pa učitelj nezasišane dogme, da se mora s Slovenci tudi v socialnem občevarju ravnati zaničevalno. Ta nauk so si Celjski „šulfrnjaki“ kaj kmalu zapomnili in v dejanjih izpolnovali. Ako Glantschnigg odide, bode malce več miru, ker se je nadejati, da še neso vsi meščani zapravdali svojega razuma, nego le tisti bahčiči, ki se vidno tepo s kruhom. Dr. Glantschnigg je v svojem kaznjivem agitovanju užival preobilno prostost; po društvih, v kojih je posedal ter bujskal zoper nas, je bilo čestokrat že njegovim somišljenikom soparno in tesno, obnašanje njegovo jim je presedalo. Tajno je, kaj je vse počenjal ob zadnji volitvi Celjske okolice, pri kateri so Celjani za jedno piko pametnejši postali, da neso namreč kandidovali blagorodnosti — Štibeneka, baje zato, ker je — dolžnik občine okoliške, koja mu je iz blagajnice posodila 300 gld. Iz verjetnega vira smo čuli, da je baš tega Štibeneka, ki se je nosil namestnikom svojega gospodarja, nedavno sodnji uradnik iz sodišča nagnal, ter mu prepovedal še kdaj stopiti čez sodnji prag. Uboga para, jedino načelnik okrajnemu šolskemu svetu v okolici je še; tam zastopa stvar, za katero se je v mladih in starih letih najmanj brugal ter jo najmanj maral, in to je — šola! Le one slovenščino se je naučil, ki naj bi jo naš kmet po njegovih pojmi govori in pisal, kakor tisti župan iz Celjskega okraja, ki je zdelujoč nekomu družbinsko knjigo, zapisal v predalce „posebni znaki“ prav oblastno: „linkstes Fuss zu kurzes.“

Od Savinje 27. januarja. [Izv. dop.] Skoro se ni spominjati, kdaj bi bilo nas po Savinske dolini kaj tako prijetno dirnolo, kakor pred kratkim vrlo neustrašljivo postopanje poslanca našega, dr. Serneca v Graškem deželnem zboru. Kdor pozna to Graško zbornico, mora vedeti, kako ozbiljno in kako neotesano se nemški fanatiki raz svoje poslanske sedeže že psovali Slovenca i jezik njegov, kako brezozirno so pobijali vsak, še tako umesten predlog naših poslancev, zato, da so ga mogli potem sami staviti. Vsaka še tako nepomenljiva ali — sit venia verbo — prismojena oseba poslanska ima v tem zboru neomejeno pravico zasmehovati osobno naše poslance. In kdo je prvi korenjak v tej stroki? Baron Hackelberg s svojim teatraličnem obnašanjem. Mož ne gre nikdar mimo poslanca, da ne bi izustil kake prav neosoljene puhle šale! Zatorej je dr. Serneca „maiden speech“ pomenljiv, jako pomenljiv, ker niti razposajeni Hackelberg ni zbijal svojih šal ter je poslušal grenka očitanja našega poslanca tiho.

Zaupanje, katero smo imeli do dr. Serneca, je bilo brezpogojno izrečeno že po jednoglasni volitvi; zdaj nam je le dolžnost izreči mu za moško njegovo postopanje najtoplejšo zahvalo. Graški nasprotniki pa naj si zapomnijo, kar so čuli, ter naj si drugo korifejo poročevalcem izbero kot je dr. Bes, kateri, kakor je videti, zna več jezikov, pa so vsi — nemški! Z vitezom Hackelbergom, čegar nazori so tako zarjavili, kakor njegov stari ulaški plašč, in njegovo stranko smo se preveč pečali, dasi živimo v — pustnem času.

Od sv. Lovrenca ob koroške železnici 29. januarja. [Izv. dop.] Pri poslednjem zborovanju tukajšnjega bralnega društva bilo je toliko ljudij navzočnih, da so bili dotični prostori kar natlačeni. Razen društvenih udov, ki so se v polnem številu zbrali, počastilo nas je tudi mnogo odličnih gostov iz trga in okolice; prišli so pa tudi zastopniki vrlega bralnega društva v Ribnici in Rušah in narodnjaki od sv. Ožbalta s svojim g. župnikom na čelu. Gotovo je to lep dokaz jedinstva in sloge, ki veže in krepi bralna društva ob severnem Pohorju; od tod pa tudi prelepi uspehi, katera so ta društva vkljub brezštevilnim oviram in zaprekam, stavljenim jim po strastnih nasprotnikih, venderle dosegla. Najhujšo borbo je moralo naše društvo prestati, pa vsled podpore, katero je našlo povsod, kakor tudi vsled odločnosti in neustrašenosti svojih udov, zmagalo je srečno, ter se v tem boji ni le ohranilo, ampak tudi ohrabilo. Sedaj mislimo, bodo za društvo nastopili mirnejši časi in isto bode lahko vse svoje moči v to porabilo, da kolikor mogoče doseže veliki namen, katerega si je stavilo, da namreč oživlja ljubezen do domačega rodu in jezika, in tako budi narodno zavednost mej tukajšnjimi prebivalci; širiti pa hoče tudi omiko mej ljudstvom ter oživlja i pošteno društveno življenje. Zato pa nikakor ni rok križem držati, kar se le prerado godi tam, kjer ni nasprotnikov, ampak z vsemi telesnimi in duševnimi močmi bode treba tudi naprej delovati v prosep in razvoj društva.

Zborovanje o določeni uri otvoril je g. predsednik G. Lamprecht s prav presrečnim pozdravom ter je končno trikrat zaklical „živijo“ presvitlemu cesarju, na kar so vsi navzočni odgovorili s cesarsko pesnijo, katero so stojé zapeli, godba pa jih je spremljevala. Zdaj nastopi g. Ivan Glaser, pravoslovec in posestnik v Činžatu, ter nam v spretnem, dobre pol ure trajajočem govoru z izbrano domačo besedo slika plodonosno vladanje presvetlega našega cesarja Franca Josipa I. Kaže nam, kako je sedanji cesar vkljub hudim sovražnikom, zlasti Prusom, vender z vsemi svojimi močmi branil in ohranil starodavno moč in slavo naše Avstrije. Svojim narodom pa je dal mnogo prekoristnih postav, ki so v prvi vrsti omogočile vsestranski napredek in razvoj avstrijskih prebivalcev. Pred vsem omenja temeljnih državnih postav, s katerimi si je Njega Velečastvo za vse čase z nevenljivim vencem glavo okrasilo, kajti v teh postavah so se prvokrat vsi narodi in vsi jeziki v Avstriji proglasili jednako-pravna.

Tudi mi Slovenci nismo nikdar poprej tako močno napredovali, in naš jezik in slovstvo se ni kedaj tako krepko razvijalo, kakor pod milostno vladno sedanjega cesarja. Dandanes poučuje se slov. jezik ne le v ljudskih šolah po deželi, ampak tudi v srednjih po mestih kakor tudi na vseučiliščih v Gradcu in na Dunaji. Ministri pa so že večkrat uradnikom zaukazali, da morajo s slov. ljudstvom slovenski občevariti, in to ustno in pismeno, in še le v najnovejšem času je pravosodni minister slovensčini odprl tudi zemljiščno knjigo, v kateri je dosedaj izključljivo le nemški jezik vladal. Tudi je naš cesar večkrat sam pokazal, kako ceni naš jezik, zlasti l. 1883., ko je, potovavši po slovenskih pokrajinah, na slov. pozdrave tudi slov. odzdravljaj. In ko se mu je poklonila deputacija „Slov. Matice“, izročivša mu več od nje izdanih knjig, blagovolil jih je milostno vsprejeti in v svojo knjižnico uvrstiti. Vse to pač jasno priča, kako Njega Velečastvo spoštuje nas in naš jezik. Zato bodi pa tudi nas vseh sveta dolžnost, da se povsod, zlasti v uradih potegnemo brez strahu za domačo besedo ter odločno terjamo, da se nam uradna pisma pišejo slovenski.

Konečno omenja še neomahljive zvestobe slov. ljudstva do preuzvišenega prestola, o kateri ve zgodovina toliko slavnih činov povedati. Junaški Slovenec je vedno stal za dom in cesarja; zanj je žrtvoval blago in kri. In kakor je bilo kedaj, tako je tudi sedaj. „Hrast se omaja in hrib, zvestoba Slovenca ne gane“, te besede našega pesnika so in bodo vkljub vsemu ostudnemu sumničanju in obrekovanju vse čase veljale!

Za njim je župnik č. g. Josip Kralj govoril o papeži Levu XIII., ki s čudovito modrostjo vlada krščanski svet, ter si je ravno s tem pridobil srca vseh narodov in vladarjev. O njegovi posebni naklonjenosti do rodov slovanskih pa pričuje bula „Grande munus“, s katero je Lev ukazal, da se sv. slov. apostola Ciril in Metod dostojno častita po

vesolnem krščanskem svetu. Za tem je sledila deklamacija Levu v čast.

Zadnja točka je bila šaloigra „v Ljubljano jo dajmo“ ki se je na občo željo drugokrat predstavljala. Ker je snov igre vzeta bolj iz domačega življenja, zato je tudi prav dopadala in to tembolj, ker so se tudi vsi igralci (Ivan Glaser, Roza Betušek, Marija in Peter Kosman, Alojzija Ladinik i. dr.) pošteno trudili, da so vsak svojo ulogo tudi prav dobro predstavljali. Radostni poslušalci pa so jim pogostokrat prav živahno pokazali svojo popolno zadovoljnost.

Mej petjem in godbo in prijaznimi pogovori so nam potem kaj hitro potekle vesele ure skupnega razveseljevanja!

Iz mestnega zbora Ljubljanskega.

V Ljubljani 31. januarja.

Navzočih je 21 odbornikov, predseduje župan Grasselli, kateri imenuje overovatelja zapisnika gg. dr. Bleiweisa-Trsteniškega in I. Hribarja ter potem naznanja, da je odbor družbe sv. Mohorja mesto obvestil o smrti Einspielerjevi, na kar je župan v imenu mesta izrazil sožaljenje. (Dobro, dobro!) Dalje naznanja, da je v imenu mesta čestital mestni občini Dubrovniški povodom 300 letnice Gunduličeve. (Dobro, dobro!) Da je mestna občina Opavska naznanila svojega župana smrt, da je mestna občina Solnograd poslala svoj računski zaključek, mesto Zagreb pa proračun za 1888, kar se na znanje vzame.

Reševaje zapored dnevnega reda razne točke, podeli se potem po nasvetu pravnega in personalnega odseka (poročevalec dr. Staré) izpraznjena invalidska ustanova letnih 31 gld. 50j kr. 68letnemu Leop. Kočvarju iz Metlike, ker je izmej 25 prosilcev najvrednejši.

V imenu pravnega in personalnega odseka nasvetuje odbornik J. Murnik, da se za ženitovanjske oglasnice uvede taksa po 5 gld. Kljub ugovoru in protipredlogu dr. Tavčarja, obvelja predlog odsekov, za katerega so poleg poročevalca govorili dr. Bleiweis, dr. Vošnjak in župan Grasselli. Odslej bode torej ženinom v Ljubljani isto tako plačevati po 5 gld., kakor po deželi.

V komisijon za določitev vojaških taks izvolita se odbornika M. Pakič in A. Klein, v naborni komisijon Ig. Valentinčič in Ivan Velkoverh.

V stavbinskega odseka imenu poročila odbornik J. Murnik o ponudbi V. Seunigovih dedičev. Rečeni dediči ponujajo 3000 gld., ako jim mesto odstopi 9 metrov prostora mej njih hišo in „Igriščem“. Na tem prostoru bi se potem napravili vrti (Vorgärten). Ker bi moralo mesto nakupiti „Igrišče“, vrhu tega od posestva Cenkerjevega 57 oziroma 139½ m. in bi imelo za novo, preko sedanjega Igrišča držečo cesto nerazmernih stroškov, odkloni se ponudba z dostavkom, da bi mesto ustreglo Seunigovih dedičev želji le tedaj, ko bi slednji plačali toliko, da bi mesto ne imelo drugih stroškov, nego bi jih prouzročila nova cesta sama ob sebi.

O gradnji nove mestne deške šole poročila v šolskega odseka imenu odbornik Valentinčič. Nova šola bode stala na nekdanjem živinskem trgu na parceli št. 152 na voglu Poljskih in Pristavskih ulic s fronto proti slednjim. V njej bode po nasvetu dotične enquete 5 sob, vsaka za 80 učencev, 5 sob, vsaka za 70 učencev, potem predsoba za garderobe, konferenčna soba itd. Po precej obširni debati, katere se udeležujejo odborniki T. Zupan, Povše, Murnik, Petričič, Tomšič, Hrasky, Zitterer, Grasselli, Hribar in dr. Staré, se sklene: da se nova mestna deška šola zida na omenjenega zemljišča dolenjem konci z vsemi, v poročili navedenimi prostori in s telovadnico v poslopji samem, kakor je predlagal odbornik J. Murnik. Poslopje naj se vzgradi po vzgledu šole „Na grabnu“, katera je za svoj načrt na Pariški razstavi dobila zlato svetinjo. Stavbenemu uradu se naroča, da načrte za to šolo predloži najpozneje do 1. maja t. l., da se delo potem takoj odda. Magistrat naj se obrne do deželne odbora za primeren donesek za to šolo.

Odsekov nasvet, da bi se telovadnica sezidala kot posebno poslopje, v katerem bi nad telovadnico tudi ravnatelj imel stanovanje, ostal je v manjini in sploh v tej šoli ne bode družega stanovanja, kakor za hišnega slugo.

Nasvet šolskega odseka (poročevalec dr. Vošnjak) da se podaljša najemna pogodba gledé prostorov I. mestne deške ljudske šole do 1. julija

1889 vsprejme se soglasno in se po nasvetu župana Grassellija izreče visoki šolski upravi v tej zadevi mestnega zbora zahvala. Isto tako vsprejme se šolskega odseka nasvet (poročevalec odbornik Železnikar), da se za šolo na barji na g. Terškana posestvu na karolinski zemlji sklene nova najemna pogodba na 6 let, pričnši s sv. Jurijem 1888 za letno najemnino 300 gld.

Po nasvetu šolskega odseka (poročevalec odb. Valentinčič) podeli se I. mesto cesar Fran Josipovega štipendija Vekoslavu Verniku, dijaku v Ljubljanske realke IV. razredu. V imenu odseka za olepšavo mesta, nasvetuje poročevalec odbornik Povše, da se za boljše oskrbovanje mestnih nasadov nastavi vrstarski pomočnik s 300 gld. na leto. Obvelja brez ugovora. S tem je bila končana javna seja in pričela se je tajna, ki je trajala do 9. ure zvečer.

Domače stvari.

— (Drobne vesti.) Davkarska nadzornika Tratnik in Jerman imenovana sta višjima davkarskima nadzornikoma v Ljubljani. — Nadkomisar Fran Jelusič imenovan je finančnim tajnikom v območji finančnega ravnateljstva v Trstu. — Na dvorazrednici na Dobrovi razpisana je služba družega učitelja. Plača 450 gld. Prošnje do 15. t. m. — Na učiteljski Ljubljanskem razpisana je pričetkom šolskega leta 1888/89 mesto vadnične učiteljice. Prošnje do 31. marca t. l. — Pri dež. sodišči v Ljubljani razpisana je služba sluga s 300 gld. na leto in 25 % doklade. Prošnje do 10. marca.

— (Z Dunaja) 30. januarja: Danes ob 11. uri bral je P. Vidmar na prošnjo „Slovenije“ črno sveto mašo za ranjcega And. Einspielerja. Maše udeležilo se je 6 slovenskih državnih poslancev, zastopniki društev „Slovenija“, „Zvonimir“, „Zora“ in drugi na Dunaji živeči Slovenci. Gg. Potokar, Šavs, Gabrovšek, Vidmar, Rabič, Brlič peli so Nedvedovo mašo pod vodstvom g. Hubada. Konci svete daritve pa se je zapela: „Blagor mu“!

— (Himen). Dne 28. pr. m. poročil se je na Dunaji naš rojak in dopisnik, koncipijent gospod Rad. Pukl, z gospico Dupovo, Dunajčanko. Pri poroki, ki jo je zvršil drugi naš rojak, dvorni kapelan gosp. M. Napotnik, pelo je „Slovansko pevsko društvo“, čegar podpredsednik je g. Pukl. Častitamo.

— (Mestnim fizikom Ljubljanskim) imenoval je mestni zbor v včerajšnji tajni seji g. dr. Avelina Robleka, županijskega zdravnika v Belovaru, rodod iz Rateč pri Zidanem mostu.

— (Osepnice.) V zadnjih 24 urah za osepnicami zboleli 3 moški, 4 ženske, 6 otrok. Ozdraveli 3 moški, 2 ženski, 2 otroka. Umrl: 1 ženska, 1 otrok.

— („Laibacher Zeitung“) se danes božjastno zvija, ker smo se osmelili, popolnem mirno konstatovati, da je bila njena notica o plesni šoli „post festum“, ker je bila šola par dni prej že zaprta. Njeno obžalovanje, zakaj nismo dementovali vseh njenih drugih zdravstva tikajočih se notic, pa menda ni odkritosrčno, ker bi to za uradni list bilo vender malo preveč. A ker je tako dobro podkovana na zdravstvenem polju, da se zaletava v že zaprte šole, naj nam blagovoljno pove, zakaj je dovoljen današnji „Bauernball“ na starem strelišči, kjer je za osepnicami zbolela hišna oskrbnica? Kar pa zadeva neslano opazko oficijelne lista o „Beschwichthigungshofrathe“, vprašamo, ali je ob času epidemij koristneje, razburjati že itak zbegano ljudstvo po pretiranih novostih ali mu delati pogum in ga obvarovati pred ono paniko, ki se ga v tako resnih časih le preleško loti? Sicer pa naj nam oficijozus pove, kedaj in kaj smo mi dementovali za stran sanitarnih naredeb. — Ali ni ravno naš list donasal prva poročila o številu obolelih in ali nismo ravno mi kazali na revakcinacijo, ko „Laib. Zeitg.“ še niti jedne notice ni imela o osepnicah?

— (Deželni zakon,) s katerim je deželni zbor štajerski sklenil, da se izločite občini Golobinje in Planina iz okraja Kozijanskega in priklomite okraju Sevniskemu, dobil Najvišje potrjenje.

— (Marijine bratovščine odbor) izvolil je predsednikom gosp. mestnega uradnika in hišnega posestnika Karola Lahajnarja, namestnikom posestnika in trgovca g. M. Pakiča, blagajnikom hišnega posestnika g. Gašperja Ahčina in zapisnikarjem g. Jeločnika. Letni doneski pobirali se bodo v stanovanji predsednika g. Lahajnarja v Florijanskih ulicah.

— (Društvo tiskarjev, kamenopiscev in kamenotiskarjev na Kranjskem) imelo je minulo soboto svoje redno občno zborovanje. Za novo društveno leto bili so izvoljeni v odbor gospodje: Ant. Bonač, predsednik; Fran Sakser, podpredsednik; Valentin Arselin in Fr. Hribar star., blagajnikoma, Ivan Pulko in Fran Hribar ml. zapisnikarjema; Ferdo Gogola in Karol Fuchs knjižničarjema. Društveno premoženje se je pomnožilo v pret. letu za 797 gld. 12 kr. in torej znaša skupaj 9473 gld. 18 kr. — Za jedno je občni zbor sklenil, da društvo tekom letošnjega leta dostojnim načinom proslavi petdesetletnico strojevodje gosp. Ant. Pleško-ta („Narodna Tiskarna“), dalje 20 letnico svojega društvenega obstanka in zajedno spomin svojega pramojstra Gutenberga.

— (Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“) priredi maskerado pustno nedeljo, dne 12. februarja t. l. v prostorih Ljubljanske čitalnice. Ustopnice se bodo dobivale le na podlagi vabil, glasečih se na dotično ime. Kdor se želi udeležiti, oglasi naj se pri društvenem odboru.

— (V posojilniških zadevah.) V zadnjem času so začeli pri okrajnem glavarstvu v Celji in v Mariboru obdačevati tiste zneske čistega dobička, ki jih posojilnice porabljajo za tako imenovane „specijalne rezervne fondе“. Po besedah postave se taki zneski ne bi smeli obdačevati, ki so namenjeni za specijalne fondе za pokritje slučajnih izgub. Vkljub temu so pa te zneske začeli obdačevati, češ, da bi ti zneski samo takrat bili davkov prosti, ko bi se porabili za fondе, s katerimi se pokrivajo že nastale izgube! Zoper tako obdačenje uložili sta posojilnici v Makolah in v Celji po g. dr. Josip Serneci v Celji pritožbo na upravno sodišče; vsled pritožbe Makolske posojilnice bila je obravnava 31. januarja t. l. ter je upravno sodišče spoznalo, da je to obdačenje protipostavno. Na pritožbo Celjske posojilnice bo pa obravnava v aprilu, t. l. izid z ozirom na razsodbo od 31. ni več dvomljiv.

— (Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici) priredi veliko besedo v nedeljo dne 5. februarja t. l. ob 1/8. uri zvečer v dvorani slovenske Goriške čitalnice. Spored: 1. „Zrinski-Frankopanska“, Hrambašič; uglasbil Iv. pl. Zajc; poje moški zbor s spremljevanjem godbe. 2. Godba. 3. „Pol vina, pol vode“, veseligr v jednem dejanji; spisal Trifkovič-Eržen. 4. „Mornar“, uglasbil Fr. S. Vilhar; pesen za bariton; poje gospod Kronavetvogel; s spremljevanjem glasovira. 5. Godba. 6. „Lunica“, besede Fr. S. Vilharjeve; uglasbil Fr. S. Vilhar; poje mešani zbor. 7. „Junak in dete“, spel Jos. Stritar; deklamuje gospodičina Ivanka Klančičeva. 8. „Sirota“, besede dr. Razlaga; uglasbil Ant. Hajdrih; četverspev in alt-solo; solo poje gospodičina Jug. 9. Godba. 10. „Seja občinskega starešinstva“. Komična opereta za moške glasove s spremljevanjem orkestra; uglasbil Roman Nejedly. 11. Domača zabava v prostorih Marzinijeve gostilne. Ustopnina za osobo 20 kr., sedež na sofah 10 kr. Ustop dovoljen je udom tega društva in njih družinam, kakor tudi udom drugih slovenskih društev, katera so vabljena. Neudom imevanih društev ni dovoljen uhod brez vabila; oglasijo naj se zaradi vabila o pravem času pri odboru. Sedeži dobivali se bodo v soboto in v nedeljo od 11. do 12. ure dopoldne v društveni bralnici. Tiskane besede k opereti po 5 kr. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 1. februarja. Vlada danes izročila zakon spreminjujoč davek pivu, zakon o prometu z živžem, zakon o davku spiritnem. Poslednji zviša davek 11 gld. na 35, obetajoč višji dohodek 50 milijonov obema državnima polovicama skupaj.

Poslano.

Gospodu A. Funtek-u, učitelju na Ljubljanskem barji.

Na Vaše „Poslano“ v številki 21. „Slovenskega Naroda“ v odgovor in obrambo za sedaj samo to:

Ako bi hotel uporabljati in prepisavati pesmi družih, izbral bi si boljših autorjev od Vas; posnel bi mojstra, ne pa njegovega „učenca“.

A. Pin.

prinaša v 2. zvezku naslednjo vsebino: 1. Zorislav: Viking. — 2. Josip Starč: Vanda. Povest. (Dalje.) — 3. K. Pirc: Iz Bremna v New-York. (Konec.) — 4. Janez Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih. 39. Razodetje. — 5. Ivan Vrhovec: Iz domače zgodovine. II. — 6. Eugen Lah: Ljubljana v ljudopisnem oziru. (Dalje.) — 7. A. Fekonja: Vila Slovinska. (Dalje.) — 8. V. Y.: Misi. — 9. Dr. Karl vitez Bleiweis-Trsteniški: Kaj imenujemo bolezen uma? (Dalje.) — 10. J. Kersnik in J. Rahm: Nova železnica. Humoreska. — 11. Književna poročila: V. Oblak: II. Osebine današnjega stativskega narječja. Napisao R. Strohal, 8°, 42, 1887. — III. Svrnitieljnaja morfologija slavjanskih jezikov. Sočinenije Franca Miklošiča, prevedel Nikolaj Štjakov pod redakcijej Romana Brandta. Vipusk II. Jaziki slovenskij, bolgarskij i serbskij; 8°, str. 165—340. — 12. Listek: Bibliografija slovenska. — Novi grobovi. — Dr. Gregor Krek. — Gunduličeva tristoletnica. — Dramatično društvo. — Popotnikov koledar za slovenske učitelje. — Deželni muzej Rudolfinum. — Podpiralna zaloga slovenskih vseučilišnikov v Gradci. — Poziv Pedagogičkega društva. — † Monsignor Andrej Einspieler. — „LJUBLJANSKI ZVON“ stoji: vse leto 4 gld. 60 kr., polu leta 2 gld. 30 kr., četrt leta 1 gld. 15 kr.

Mnogoletna opazovanja. Proti slabosti želodca in pomanjkanju slasti do jedij, sploh pri vseh želodčnih boleznih se pristni Moll-ovi „Seidlitz-praški“ zelo odlikujejo od drugih sredstev, s svojim prebavljenjem pospešujočim in želodec okrepujočim uplivom. Cena škateljci 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja jih vsak dan A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj vedno izrečno Moll-ove preparate z njega varstveno znamko in podpisom. 3 (31—2)

Današnjemu listu je priložena priloga **Kareš in Stotcky, voznja iz Bremena v Ameriko.**

Listnica upravnistva: Gospod Š. V. v Izmailu: Vaša naročnina je plačana do 15. maja t. l.

Tujci:

30. januarja:

Pri **Sionu**: Speiser, Popper z Dunaja. — Korinski iz Gradea. — Pirkenau s Koroškega. — Freitinger iz Trsta. Pri **Maliči**: Kubeck iz Gradea. — Möhlbach iz Berolina. — Filnascher z Dunaja. — Nagel iz Prage. Pri **južnem kolodvoru**: Korauš iz Gradea. — Prach s Krke. — Malovic z Reke. Pri **avstrijskem cesarji**: Pregel iz Vipave. — Hočevnar iz Lipovce.

Umrlji so v Ljubljani:

27. januarja: Urša Borghi, dež. sodišča sovetnika udova, 68 let, Gledališke ulice šte. 1, za mrtvoudom — Marija Vidmar, posestnika hči, 8 mes., Crna vas šte. 28, za jetiko. — Alojzij Šmeleer, stolarjev sin, 4 1/2 leta, sv. Jakoba trg šte. 3, za kozami. — Urša Salašek, dekla, 50 let, Hrenove ulice šte. 9, za jetiko.

30. januarja: Milan Škerl, posestnika sin, 18 mes Karlovska cesta šte. 11, za kozami.

31. januarja: Ludvika Ložar, gostilničarja hči, 11 let, Gospod. ke ulice šte. 1, za kozami.

V deželnej bolnici:

30. januarja: Janez Kavčič, delavec, 80 let, za ostarelostjo.

31. januarja: Marija Selan, gostija, 57 let, za mrzlico. — Janez Gregorič, blapec, 40 let, za vnetjem srčne mrene.

Tržne cene v Ljubljani

dne 1. februarja t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	5.5	Špeh povojen, kgr.	64
Rež,	4.06	Surovo maslo, „	1
Ječmen, „	3.74	Jajce, jedno „	35
Oves, „	2.44	Mleko, liter „	8
Ajda, „	4.22	Goveje meso, kgr.	56
Proso, „	3.74	Telečje „	54
Koruza, „	5.36	Svinjsko „	52
Krompir, „	2.67	Kostrunovo „	32
Leča, „	12	Pišanec „	40
Grah, „	13	Golob „	20
Fižol, „	11	Seno, 100 kilo „	2.67
Maslo, kgr.	1	Slama „	2.14
Mast, „	66	Drva trda, 4 metr.	7.30
Špeh frišen „	54	„ mehka, 4 „	4.25

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
31. jan.	7. zjutraj	730.6 mm.	— 7.2° C	sl. svz.	snež.	6-10 mm.
	2. popol.	725.9 mm.	4.8° C	sl. svz.	snež.	
	9. zvečer	726.3 mm.	— 8.2° C	sl. svz.	d. jas.	snega.

Srednja temperatura — 6.7°, za 5.6° pod normalom.

Dunajska borza

dne 1. februvarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	78—	78-20
Srebrna renta	79-85	80-15
Zlata renta	108-50	108-40
5% marena renta	92-95	93—
Akcije narodne banke	864—	868—
Kreditne akcije	268—	269-20
London	126-60	126-60
Srebro	—	—
Napol.	10 01 1/2	10-01 1/2
C. kr. cekini	5-97	5-97
Nemške marke	62-15	62-15
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 130	gld. 75 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	—
Ogerska zlata renta 4%	96	65
Ogerska papirna renta 5%	103	15
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 118	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	126	50
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99	40
Kreditne srečke	100 gld. 176	50
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	99
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	216	25

J. Klauer v Ljubljani

„pri voglu“ (72-8)

priporoča garantovano pristen

brinovec

liter po 1 gld. 40 kr. in prosi za obilo naročbo.

Zgago, slabo prebavljenje, počasno menjavo snovij, navale krvi, glavobolje, vrtoglavje ozdravi **Lippmann-ov Karlsbadski** šumeči prašek. — Dobiva se v škatlicah po 60 kr. in po 2 gld. v lekarnah. (637-6)

Oznanilo.

Zaradi oddaje zgradbe novega poslopja za petrazredno ljudsko šolo v Črnomlju vršila se bode zmanjševalna licitacija

dne 20. februvarja 1888

ob 10. uri zjutraj pred c. kr. okr. šolskim svetom v Črnomlju. Vse delo cenjeno je 25804 gld.

Za licitacijo uložiti je treba 5% vadij, katerega mora prevzemnik ali precej ali pa pri prvem izplačilnem obroku kot kavcijo na 10% povikšati.

Postavno napravljeni in pravočasno uloženi oferti se bodo tudi vsprejemali.

Stavbeni načrti, proračuni in licitacijski pogoji leže pri podpisnem c. kr. okrajnem šolskem svetu vsakteremu na ogled. (79-1)

C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlju, dne 29. januarja 1888.

Štajersko vino

lastnega pridelka

dr. Jos. Waldherr-ja.

Kovačansko vino

(Schmitsberger) (51-3)

v steklenicah.

1 liter	60 kr.
1/2 litra	32 „
1/4 „	18 „

Za vrnne steklenice se povrne:

Za 1 liter	8 kr.
„ 1/2 litra	6 „
„ 1/4 „	5 „

Zaloga:

v Beethovenovih ulicah št. 6, pri Petru Lassnik-u, Josipu Kordin-u, Viktorji Schiffer-ji, Ivanu Luckmann-u, J. Buszolini-ju, v Nemških ulicah št. 4.

Roks & Drops,

metinke (melisence)

in vse druge trgovinske in fine sladčice

izdeluje

J. ŠUMI,

Kongresni trg št. 13 (pri Fischerji) v Ljubljani. (785-20)

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani

prodajajo se

Jurčičevi zbrani spisi

po znižani ceni.

1. zvezek: Deseti brat. Roman.
2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljice in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesenska noč mej slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovenca ali črtice iz mojega življenja.
3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrbani Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlovski sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojinje. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.
5. zvezek: I. Hei mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški valpet. Povest. — III. Sin kmetskega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.
6. zvezek: I. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telčja pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Bojim se te. Zgodovinska povest. — V. Ponarejeni bankovci. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja političnega agitatorja.

Zvezek po 60 kr.,

eleg. vezan po 1 gld.

Pri vnanjih naročilih velja poštšina

za posamični nevezani zvezek 5 kr.,

za vezani 10 kr.

Prodajajo se v

Dijaki

dobivajo Jurčičeve

„Zbrane spise“ po

50 kr. izvod, ako

si naroče skupno

najmanj deset iz-

vodov.

„NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani,

Kongresni trg,

Gledališka stolba.

KRANJSKA HRANILNICA V LJUBLJANI.

Objava.

Zaradi razsajajočih osepnice se obleka, perilo in posteljna oprava pri podpisanej zastavljalnici več ne jemljó v zastavo.

S kranjsko hranilnico združena zastavljalnica,

v Ljubljani, dne 28. januarja 1888.

(74-3)

J. & S. Kessler v Brnu,

Ferdinandove ulice št. 7-5 n., razpošilja po poštami povzeto naslednje imenovano blago, kar se tice baže in izdelave, mnogo boljše in za 20% ceneje (716-16) proti vsaki drugi konkurenci. Uzorec zastoj in franko. — Kar ne ugaja, se nazaj vzame.

Ženske srajce

iz šifona z vezanjem, 3 komadi gld. 2.50.

Ženske srajce

iz močnega platna, z robei, 6 komadov gld. 3.25.

Ponočni korzeti

bogato okrašeni, 3 komadi, la. gld. 4.—, ila. gld. 1.80.

Spodnjice iz klobučine,

bogato vezane, rudeče, rujave, temnorujave, 3 kom. gl. 3.—.

Angora-ogrinjalo

za zimo, 10/4 veliko, gld. 2.80.

Ženski jopiči iz ovčje volne

(Jersey), v vseh barvah, lepo pričežen, gld. 2.—.

Ženske nogovice

za zimo, bele ali barvaste, 6 parov gld. 1.50.

Naglavni robci iz flanel

za ženske, jako topli, 3 kom. la. gld. 2.—, ila. 75 kr.

Ženski predpasniki

iz oxforda, crettona, sur. platna in šifona, 6 kom. gld. 1.60.

Zimski Nigger-loden

za ženske obleke, najboljše baže, 10 metrov gld. 5.50.

CACHEMIR,

črn ali barvast, tudi v barvah za plese, dvojne širokosti, 10 metrov gld. 4.50.

Volneni atlas

v modnih in plesnih barvah, dvoj. šir., 10 met. gld. 6.50.

Valerie-flanela,

najnovjši vzorec, 10 metrov gld. 4.—.

Kalmuck,

najnovjši vzorec, 10 metrov gld. 3.—.

Barhant za obleko,

najnovjši vzorec, prist. barve, 10 metrov gld. 3.60.

Trinitnik,

težke baže, — 10 metrov la. gld. 3.50, ila. gld. 2.80.

Blago za ponočne suknje,

najnovjši vzorec, križasto, 10 metrov gld. 2.50.

Blago za moško obleko,

modno, za zimo, 9-10 metra, la. gld. 5.50, ila. gld. 3.75.

Blago za zimske suknje,

fine baže, modne barve, 2-10 metra gld. 10.—.

Blago za ogrtače,

fine baže, modne barve, 2-10 metra gld. 6.—.

Normalno perilo

po Jägerjevi sistemi, iz čiste volne, za gospode in dame, 1 srajca gld. 3.50, 1 hlače gl. 3.—.